

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaë, 1661

5 Vult rigor ut linquat natus sibi quæ pater emit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

Huius etiam capiti sententia sumpta est ex sermone 11. Ambrosii, & lib. 5. c. 1. comment. ad c. 5. Lucae. Ipsa autem verba habentur 7. 24. q. 1. c. non turbatur.

Ignorabat autem Petrus peccatum Iude. Non ergo ignorantia excuset illum. Sed si turbatus hec non peccati contagio, sed corporali perfectio intelligitur: quia veritas malorum nominumquam adeo pronuntio lenis, ut erroris turberet firmitas. Non itaque huiusmodi ignorantia excuset, pro quibus ignorantibus pecunia dicitur. Non ergo potest probari esse reus criminis, cuius non habuit conscientiam.

4 pars. Notandum quoque est, quod non omnis ignorantia aliquam excusat. Est enim ignorantia alia facti, alia iuris. Facti alia est ejus facti, quod oportuit eum scire: alia, quod non oportuit eum scire. Quod non oportuit eum scire, sicut Apostolus 2. ad Cor. 13. Si quis infidelium vocaverit vos ad cenam, & scitis quidquid vobis oppositum fuerit, comedite, nihil interrogantes. Et quod dicitur, hec ad alios immolatum est, nihil comedite. Et quod dicitur, vocatum ad cenam non oportuit scire carnes suis oppositas fuisse immolatas. Quod oportuit eum scire, sicut ignorantia Iudaeorum, & reliquorum infidelium, quos ex quo a Prophetis de Christo fuerunt pronuntiata, ad hoc ignorant esse completa, unde a Iudeis alibi expectatur ventura. Hae neminem excusat. Item ignorantia iuris, alia naturalis, alia civilis. Naturalis omnibus, naturalis damnavilis est. Inae vero civilis alii permittitur ignorare, alii non.

Iuris civilis ignorantia veniunt esse in damno vitando, frangitur tunc cogitur, ut si minor pecuniam dederit filio famulato, repetit: in maiore vero quasi delictum est. Item si iudicis, cogitur etiam tibi maiori delatari, cum alio sine iudice de iudicis potestas testamentum iure subnixum, cum non esset, solidam successione abstinuit: vel si id quod iure delinquit, aut iure naturali non delinquit, sed civili, tanquam ex chirographo solvas, aut promittas, repetit: non ita, si delictum. Nam si putat rem suam sibi per legem licite rapere, incidit in constitutionem 1. illam Codicis lib. 8. b. reulo, unde vi.

1. Constitutum. In plerisque verus codicibus legitur, incidit in constitutionem, si quis in tantam. reliqua vacant. In hoc autem non fuit ignorantia iuris, sed facti, & illius, quod non oportuit eum scire. A reatu ergo criminis eum ignorantia excusat paterna delicti: quod est oportuisset eum scire, infirmitate tamen atatis deprehendere non poterat.

C. XIII. PALEA.

[Imperator Valentinianus Augustus.]

Si quis in tantam furoris audaciam pevererit, ut possessionem rerum apud fidei, vel apud quoslibet homines constitutarum, anteventum e iudiciali arbitrio violenter invaserit, Dominus quidem constitutus, possessionem, quam abfuit, restituit possessori, & Dominium ejus d. rei amittat. Sin vero alienarum rerum e possessionem invaserit, non solum eam possidentibus reddat, verum etiam estimationem earundem rerum restituere compellatur.

QUESTIO V.

Qvod vero quanta levo quaeritur, an liceat ei esse in ecclesia, vel fungi ordinatione, quam paterna pecunia est affecimus, auctoritate Urbani definitur, qui scribens de simonia sic inter cetera in concilio Placentino, 2. 4. & sequentibus, iterni, in concilio Romano.

C. 1. De parvulis: qui cupiditate parentum, ecclesias amant.

Quicumque sane cupiditate parentum, cum adhuc parvuli essent, ecclesias, vel ecclesiarum partes i

a 2. Corin. 13. b tit. 4. lib. 7. c al. ad ventum. d al. epistolam. e al. alienarum possessionem. f Anselmus libro 7. cap. 109. C. 7.

per pecunias adepti sunt, postquam ea omnino dimiserint, si canonicè in eis vivere soluerint pro magna memoria ibidem eos esse concedimus: neque pro hoc facta à sacris ordinibus removemus, si alius dignè invenimus. Illi a vero, qui per se ipsos, cum iam majoris esset aetatis, nefanda quæsi cupiditate eas cepuerint, si in ecclesiis canonicè vivere voluerint, servatis propriis ordinibus pro magna misericordia ibi eos ministrare permittimus. Quod si ad alias fortassis transferri non poterint, & in eis canonicè vivere promiserint, minime contenti ad sacros ordines non accedant, salva tamen omnibus Apostolicæ sedis auctoritate. Si b quibus men ante emptionem catholicè ordinati sunt, cum quæremur, dimiserint, & vitam canonicam egissent in suis gradibus permittantur: nisi forte ejusmodi ordinati sit, ut ubi primum locum debeant obtinere. Nam enim, vel singularem, vel proposituram 2. locum in ecclesiis eos habere non patimur.

- 1. Partes. In concilio ipso legitur, beneficia, sed si iam non est emendatum.
2. Propositura. In concilio subjungitur, vel officium.
2. pars. Hoc autem eum non in parvulorum eorum, sed misericordiam dispensatione dixisse, ex epistola ejusdem missa Vitali Presbytero in hac verba.

C. II. In dignitate servanda simoniae officiorum patet impediri, si vis vicia commendant.

Eos, qui ecclesiam emerunt, videlicet ut in canonicis monasteriis regulatier vivat in sui honoris officio, si clericoriter concedendo, ministrare concubantibus; tamen sanctorum canonum præjudicio.

In libro manuscripto decretorum Pontificum hoc canonum ex Nicolao ad Vitalem Presbyterum Præsentem.

3. pars. Ex hac itaque auctoritate colligitur, quod quæta tale excusat à reatu criminis, ut supra dictum est, non emptionem, cum in ecclesiis, quas parentum pecunia adepti, nisi postquam eos omnino dimiserint, & ex misericordia eis esse conceditur. In quo patet, quod est illi ignorantia peccatorum sit admissum, si tamen tamen paterna emptionem non possunt. Quod vero à crimine excusentur hinc patet, quod scilicet à sacris ordinibus non removenitur. Si enim alius emptionem recipere essent, ad sacros ordines accedere non possent. Illud intelligendum est de eo, qui per pecuniam est adeptus sacerdotatem, non Episcopatum, sed eundem ex principibus eiusdem tamen ordinatione videlicet & ordinato hoc ignorantem.

C. III. De quodam, pro quo incuria parentum pecuniam dedit, non Episcopo, sed non principum ejus. Unde Vibanus II. scribit Alano Monacho Episcopo.

Præsentium portatorem, quem parentum incuria pecuniam non Episcopo, sed eundem principum dedit, invitum sacerdotii dignitatem obtinuit, si facti, licet sancti canones, deponendum esse, restituerint tamen quia culpam istam nesciens, & constantem, & quia ab eodem ordine ut deponeretur, superbia, & contumacia, ex consideratione discretioris, (quam omnium virtutum) magis quam ex rigore canonum, misericordiam viscerum adhibendo, ipsum in eodem officio illa cui deservit, & sacerdotum penitentiam non suspensus à sacerdotali officio pertinens. Quod licet ei ex concessione Episcopi, statimque ad sacerdotali officio fungi.

a C. 6. b C. 7. c al. concessio. d al. penitentiam. e al. penitentiam.

